

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 21. aprila 2016 *

„Predhodno odločanje — Uredba (ES) št. 44/2001 — Pristojnost v civilnih in gospodarskih zadevah — Člen 5, točka 3 — Pojem ‚zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti‘ — Direktiva 2001/29/ES — Usklajevanje določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi — Člen 5(2)(b) — Pravica reproduciranja — Izjeme in omejitve — Reproduciranje za privatno uporabo — Pravično nadomestilo — Neplačilo — Morebitna vključitev na področje uporabe člena 5, točka 3, Uredbe (ES) št. 44/2001“

V zadevi C-572/14,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 18. novembra 2014, ki je prispela na Sodišče 11. decembra 2014, v postopku

Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte GmbH

proti

Amazon EU Sàrl,

Amazon Services Europe Sàrl,

Amazon.de GmbH,

Amazon Logistik GmbH,

Amazon Media Sàrl,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta (poročevalka), predsednica senata, A. Arabadžiev, C. G. Fernlund, S. Rodin in E. Regan, sodniki,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: K. Malacek, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 26. novembra 2015,

* Jezik postopka: nemščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte GmbH A. Feitsch in M. Walter, odvetnika,
- za Amazon EU Sàrl, Amazon Services Europe Sàrl, Amazon.de GmbH, Amazon Logistik GmbH in Amazon Media Sàrl U. Börger in M. Kianfar, odvetnika,
- za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, agentka,
- za francosko vlado D. Segoin in D. Colas, agenta,
- za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s P. Gentilijem, avvocato dello Stato,
- za finsko vlado H. Leppo, agentka,
- za Evropsko komisijo T. Scharf in M. Wilderspin, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 17. februarja 2016

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5, točka 3, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42) in člena 5(2)(b) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte GmbH (v nadaljevanju: Austro-Mechana) in družbami Amazon EU Sàrl, Amazon Services Europe Sàrl, Amazon.de GmbH, Amazon Logistik GmbH in Amazon Media Sàrl (v nadaljevanju: skupaj: Amazon) zaradi pristojnosti avstrijskih sodišč za odločanje o tožbi za plačilo nadomestila, ki je v skladu z avstrijsko ureditvijo dolgovano za dajanje nosilcev podatkov v promet.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 44/2001

- 3 Člen 2(1) Uredbe št. 44/2001, ki je v oddelku 1 njenega poglavja II, naslovljenem „Splošne določbe“, določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

- 4 Člen 5, točki 1 in 3, te uredbe, ki je v oddelku 2 njenega poglavja II, naslovljenem „Posebna pristojnost“, določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

[...]

[...]

3. v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti pred sodišči kraja, kjer je prišlo ali kjer grozi škodni dogodek“.

Direktiva 2001/29

- 5 Člen 2 Direktive 2001/29, naslovljen „Pravica reproduciranja“, določa:

„Države članice predvidijo za spodaj naštete izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo, neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma:

- (a) avtorjem za njihova dela;

- (b) izvajalcem za posnetke njihovih nastopov;

- (c) proizvajalcem fonogramov za njihove fonograme;

- (d) producentom prvega posnetka filmov za izvirnik in primerke njihovih filmov;

- (e) RTV organizacijam za posnetke njihovih oddaj ne glede na to, ali oddajajo po žici ali po radijskih valovih, vključno s kablom ali satelitom.“

- 6 Člen 5(2) te direktive, naslovljen „Izjeme in omejitve“, določa:

„Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravice reproduciranja iz člena 2 v naslednjih primerih:

[...]

- (b) v zvezi z reprodukcijami v katerem koli mediju, ki jih izdelata fizična oseba za privatno uporabo in v namene, ki niso niti posredno niti neposredno komercialni, ob pogoju, da imetniki pravic prejmejo pravično nadomestilo, pri katerem se upošteva uporaba ali neuporaba tehničnih ukrepov po členu 6 na zadevnem delu ali predmetu;

[...]“

Avstrijsko pravo

- 7 Člen 42 Urheberrechtsgesetz (zakon o avtorski pravici) z dne 9. aprila 1936 (BGBl. 111/1936) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: UrhG), določa:

„1. Vsakdo lahko za osebno uporabo na papirju ali podobnem nosilcu izdelata posamezne kopije dela.

2. Vsakdo lahko za osebno uporabo in za raziskovanje na nosilcu, drugačnem od navedenih v odstavku 1, izdela posamezne kopije dela, če je to upravičeno za doseganje nekomercialnega namena. [...]

[...]“

8 Člen 42b UrhG določa:

„1. Če se pričakuje, da se bo neko delo, ki se oddaja po radiu, je dano na voljo javnosti ali je zapisano na nosilec slike ali zvoka v komercialne namene, zaradi svoje narave reproduciralo z zapisom na nosilec slike ali zvoka v skladu s členom 42, od (2) do (7), za osebno ali privatno uporabo, ima avtor pravico do primerne nadomestila (nadomestilo iz naslova praznih nosilcev zvoka ali slike), kadar se nosilci na nacionalnem trgu komercialno dajo v promet za plačilo; za nosilce se štejejo prazni nosilci slike ali zvoka, primerni za take načine reprodukcije, ali drugi za to namenjeni nosilci slike ali zvoka.

[...]

3. Primerno nadomestilo so zavezani plačati:

(1) kar zadeva nadomestilo iz naslova praznih nosilcev zvoka ali slike ali iz naslova naprav, kdor s kraja na nacionalnem ozemlju ali v tujini prvi da v promet, v komercialne namene in za plačilo, nosilce ali naprave za reproduciranje; [...]

[...]

5. Pravico do nadomestila iz odstavkov 1 in 2 lahko uveljavljajo samo organizacije za kolektivno upravljanje avtorskih pravic.

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 9 Družba Austro-Mechana je organizacija za kolektivno upravljanje avtorskih pravic, katere naloga je zlasti pobiranje „primerne nadomestila“ v skladu s členom 42b(1) UrhG.
- 10 Amazon s sedežem v Luksemburgu in Nemčiji je del mednarodne skupine, ki na spletu prodaja proizvode, med katerimi so tudi nosilci v smislu navedene določbe. Po mnenju organizacije Austro-Mechana da družba Amazon take nosilce v Avstriji prvič v promet, tako da je zavezana plačati to nadomestilo.
- 11 Spor med strankami se nanaša na vprašanje, ali imajo avstrijska sodišča na podlagi člena 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 mednarodno pristojnost za odločanje o tožbi organizacije Austro-Mechana, s katero ta predlaga, naj se družbi Amazon naloži plačilo navedenega nadomestila.
- 12 Prvostopenjsko sodišče je tožbo organizacije Austro-Mechana zaradi neobstoja mednarodne pristojnosti zavrglo.
- 13 Zavrženje tožbe organizacije Austro-Mechana je bilo v pritožbenem postopku potrjeno z obrazložitvijo, da spor med njo in družbo Amazon ne spada pod člen 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001.
- 14 Organizacija Austro-Mechana je pri Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) vložila revizijo, s katero predlaga, naj uporabi to določbo.

- 15 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je zahtevek za plačilo ‚pravičnega nadomestila‘ iz člena 5(2)(b) Direktive [2001/29], ki se po avstrijskem pravu uveljavlja zoper podjetja, ki dajo nosilce prvič komercialno v promet na nacionalnem ozemlju za plačilo, zahtevek iz naslova ‚delikta ali kvazidelikta‘ v smislu člena 5, točka 3, Uredbe [št. 44/2001]?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 16 Predložitveno sodišče z vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da tožba za plačilo nadomestila, kot je to iz postopka v glavni stvari, ki je dolgovano na podlagi nacionalne ureditve, s katero je bil prenesen člen 5(2)(b) Direktive 2001/29, spada pod „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu člena 5, točka 3, te uredbe.
- 17 Najprej je treba spomniti, da morajo države članice v skladu z ustaljeno sodno prakso, če se odločijo, da bodo v nacionalno pravo v zvezi s kopijami za privatno uporabo uvedle izjemo od pravice reproduciranja, določeno v členu 5(2)(b) Direktive 2001/29 (v nadaljevanju: izjema za privatno reproduciranje), zlasti določiti – na podlagi te določbe – plačilo pravičnega nadomestila v korist imetnikov izključne pravice reproduciranja (glej sodbo z dne 5. marca 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 18 Ker v določbah navedene direktive različni elementi sistema pravičnega nadomestila niso natančneje pojasnjeni, imajo države članice v zvezi s tem široko polje proste presoje. Države članice zlasti določijo osebe, ki morajo to nadomestilo plačati, ter obliko, podrobnosti in višino tega nadomestila (glej sodbo z dne 5. marca 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, točka 20 in navedena sodna praksa).
- 19 Sistem, na katerem temelji pravično nadomestilo, njegova zasnova in raven so povezani s škodo, ki imetnikom izključne pravice reproduciranja nastane z reprodukcijo njihovih varovanih del za privatno uporabo brez njihovega dovoljenja. V okviru tega je namen navedenega nadomestila povrnitev škode tem imetnikom in ga je treba obravnavati kot protidajatev za škodo, ki jim je nastala (glej v tem smislu sodbe z dne 21. oktobra 2010, Padawan, C-467/08, EU:C:2010:620, točka 40; z dne 16. junija 2011, Stichting de Thuiskopie, C-462/09, EU:C:2011:397, točka 24; z dne 11. julija 2013, Amazon.com International Sales in drugi, C-521/11, EU:C:2013:515, točka 47; z dne 10. aprila 2014, ACI Adam in drugi, C-435/12, EU:C:2014:254, točka 50, in z dne 5. marca 2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, točka 21).
- 20 Sodišče je prav tako presodilo, da člen 5(2)(b) Direktive 2001/29 državi članici, ki je v svoje nacionalno pravo uvedla izjemo za privatno reproduciranje, nalaga obveznost rezultata v smislu, da mora ta država v skladu s svojo ozemeljsko pristojnostjo zagotoviti učinkovito pobiranje pravičnega nadomestila za škodo, ki so jo utrpeli imetniki izključne pravice reproduciranja zato, ker so končni uporabniki, ki prebivajo na ozemlju te države, reproducirali varovana dela (glej v tem smislu sodbi z dne 16. junija 2011, Stichting de Thuiskopie, C-462/09, EU:C:2011:397, točke od 34 do 36, 39 in 41, ter z dne 11. julija 2013, Amazon.com International Sales in drugi, C-521/11, EU:C:2013:515, točke 32 in od 57 do 59).
- 21 Čeprav je Sodišče to določbo razložilo tako, da mora načeloma oseba, ki je imetniku izključne pravice reproduciranja povzročila škodo, to je oseba, ki je za svojo privatno uporabo reproducirala varovano delo, ne da bi tega imetnika prej prosila za dovoljenje, povrniti to škodo s financiranjem nadomestila, ki bo izplačano temu imetniku (glej sodbi z dne 11. julija 2013, Amazon.com International Sales in drugi, C-521/11, EU:C:2013:515, točka 23, in z dne 10. aprila 2014, ACI Adam in drugi, C-435/12, EU:C:2014:254, točka 51), pa je priznalo, da lahko države članice ob upoštevanju praktičnih težav pri

identifikaciji zasebnih uporabnikov in pri tem, da se doseže, da povrnejo škodo, ki jo povzročijo imetnikom izključne pravice reproduciranja, za financiranje pravičnega nadomestila uvedejo „dajatev za privatno reproduciranje“, ki se ne naloži zadevnim zasebnim uporabnikom, temveč osebam, ki razpolagajo z opremo, napravami in nosilci za digitalno reproduciranje in ki na podlagi tega pravno ali dejansko dajejo to opremo na voljo zasebnim uporabnikom ali zanje opravijo storitev reproduciranja. V takem sistemu morajo osebe, ki imajo navedeno opremo, naprave in nosilce za reproduciranje, plačati dajatev za privatno reproduciranje (glej zlasti sodbi z dne 11. julija 2013, *Amazon.com International Sales in drugi*, C-521/11, EU:C:2013:515, točka 24, in z dne 5. marca 2015, *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, točka 23).

- 22 V zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da ker navedeni sistem zavezancem omogoča, da znesek dajatve za privatno reproduciranje vključijo v ceno dajanja navedene opreme, naprav in nosilcev za reproduciranje na voljo ali v ceno opravljene storitve reproduciranja, strošek dajatve na koncu nosi zasebni uporabnik, ki to ceno plača, in to v skladu s „pravičnim ravnotežjem“, ki ga je treba vzpostaviti med interesi imetnikov izključne pravice reproduciranja in interesi uporabnikov varovanih del (glej sodbi z dne 16. junija 2011, *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, točka 28, in z dne 11. julija 2013, *Amazon.com International Sales in drugi*, C-521/11, EU:C:2013:515, točka 25).
- 23 To velja za sistem, ki ga je vzpostavila Republika Avstrija, ki se je odločila za uvedbo izjeme za privatno reproduciranje iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29, in ki ga je Sodišče že preučilo v sodbi z dne 11. julija 2013, *Amazon.com International Sales in drugi* (C-521/11, EU:C:2013:515).
- 24 V sistemu, uvedenem v členu 42b UrhG za financiranje pravičnega nadomestila iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29, morajo dajatev za privatno reproduciranje plačati osebe, ki s kraja na nacionalnem ozemlju ali v tujini komercialno in za plačilo dajejo v promet nosilce podatkov, ki se lahko uporabijo pri reproduciranju (glej sodbo z dne 11. julija 2013, *Amazon.com International Sales in drugi*, C-521/11, EU:C:2013:515, točka 26).
- 25 Tak sistem, kot je bilo poudarjeno v točki 22 te sodbe, zavezancem načeloma dovoljuje, da v prodajno ceno teh istih nosilcev vključijo znesek te dajatve, tako da breme dajatve v skladu z zahtevo po „pravičnem ravnotežju“ nazadnje nosi zasebni uporabnik, ki plača to ceno, pod predpostavko, da je tak uporabnik tudi končni uporabnik (glej sodbo z dne 11. julija 2013, *Amazon.com International Sales in drugi*, C-521/11, EU:C:2013:515, točka 27).
- 26 Poleg tega v skladu s členom 42b(5) UrhG upnik navedene dajatve ni tisti, ki je imetnik izključne pravice reproduciranja, ampak organizacija za kolektivno upravljanje avtorskih pravic, v obravnavanem primeru *Austro-Mechana*.
- 27 V zvezi z vprašanjem, ali so avstrijska sodišča pristojna za odločanje o tožbi organizacije *Austro-Mechana* za plačilo nadomestila iz člena 42b UrhG, je treba spomniti, da je z odstopanjem od temeljnega načela, določenega v členu 2(1) Uredbe št. 44/2001, o dodelitvi pristojnosti sodiščem države članice, na ozemlju katere ima tožena stranka stalno prebivališče, v poglavju II, oddelek 2, te uredbe določenih nekaj posebnih pristojnosti, med katerimi je tista iz člena 5(3) navedene uredbe (glej sodbe z dne 16. maja 2013, *Melzer*, C-228/11, EU:C:2013:305, točka 23; z dne 3. oktobra 2013, *Pinckney*, C-170/12, EU:C:2013:635, točka 24; z dne 5. junija 2014, *Coty Germany*, C-360/12, EU:C:2014:1318, točka 44, in z dne 22. januarja 2015, *Hejduk*, C-441/13, EU:C:2015:28, točka 17).
- 28 Tako člen 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 določa, da je lahko v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti oseba s stalnim prebivališčem v državi članici tožena v drugi državi članici, pred sodišči kraja, kjer je prišlo do škodnega dogodka ali kjer grozi škodni dogodek.
- 29 Pravilo o posebni pristojnosti iz te določbe je treba razlagati avtonomno in ozko (glej sodbi z dne 28. januarja 2015, *Kolassa*, C-375/13, EU:C:2015:37, točka 43, in z dne 21. maja 2015, *CDC Hydrogen Peroxide*, C-352/13, EU:C:2015:335, točka 37).

- 30 V zvezi s tem je treba spomniti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso pravilo o pristojnosti, določeno v členu 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001, temelji na obstoju posebno tesne zveze med sporom in sodišči kraja, kjer je prišlo do škodnega dogodka ali kjer grozi škodni dogodek, kar upravičuje podelitev pristojnosti tem sodiščem zaradi učinkovitega izvajanja sodne oblasti in učinkovitega vodenja postopka (glej sodbe z dne 16. maja 2013, Melzer, C-228/11, EU:C:2013:305, točka 26; z dne 3. oktobra 2013, Pinckney, C-170/12, EU:C:2013:635, točka 27; z dne 5. junija 2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, točka 47; z dne 22. januarja 2015, Hejduk, C-441/13, EU:C:2015:28, točka 19, in z dne 28. januarja 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, točka 46).
- 31 Sodišče kraja, kjer je prišlo do škodnega dogodka ali kjer grozi škodni dogodek, je namreč v zadevah v zvezi z delikti in kvazidelikti običajno najprimernejše za odločanje, predvsem zaradi bližine predmeta spora in lažje izvedbe dokazov (glej sodbe z dne 25. oktobra 2012, Folien Fischer in Fofitec, C-133/11, EU:C:2012:664, točka 38; z dne 16. maja 2013, Melzer, C-228/11, EU:C:2013:305, točka 27; z dne 18. julija 2013, ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, točka 50, in z dne 21. maja 2015, CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, točka 40).
- 32 V skladu s sodno prakso Sodišča pojem „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ zajema vsako tožbo, ki se nanaša na odgovornost tožene stranke in se ne navezuje na „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001 (glej sodbe z dne 27. septembra 1988, Kalfelis, 189/87, EU:C:1988:459, točki 17 in 18; z dne 13. marca 2014, Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, točka 20, in z dne 28. januarja 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, točka 44).
- 33 Na prvem mestu je treba torej preučiti, ali se tožba organizacije Austro-Mechana za plačilo nadomestila iz člena 42b UrhG navezuje na „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu te določbe.
- 34 V zvezi s tem je Sodišče presodilo, da sklenitev pogodbe ni pogoj za uporabo člena 5, točka 1, Uredbe št. 44/2004 (glej sodbo z dne 28. januarja 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, točka 38).
- 35 Čeprav člen 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001 ne zahteva sklenitve pogodbe, pa ga je mogoče uporabiti le, če je mogoče opredeliti obveznost, saj se sodna pristojnost v skladu s to določbo določi glede na kraj izpolnitve zadevne obveznosti. Tako pojma „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu te določbe ni mogoče razumeti tako, da zajema tudi položaj, v katerem stranki druga do druge nimata nobene svobodno sprejete obveznosti (glej sodbo z dne 14. marca 2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, točka 46).
- 36 Tako se za uporabo pravila o posebni pristojnosti v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji iz navedenega člena 5, točka 1(a), zahteva opredelitev pravne obveznosti, ki jo je ena oseba v razmerju do druge svobodno sprejela in na kateri temelji tožba tožeče stranke (glej sodbi z dne 14. marca 2013, Česká spořitelna, C-419/11, EU:C:2013:165, točka 47, in z dne 28. januarja 2015, Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, točka 39).
- 37 V zadevi iz postopka v glavni stvari družba Amazon ni svobodno sprejela obveznosti plačati organizaciji Austro-Mechana nadomestilo iz člena 42b UrhG, katerega namen je prenos člena 5(2)(b) Direktive 2001/29. Ta obveznost ji je bila naložena z avstrijskim pravom zaradi komercialnega dajanja nosilcev podatkov, ki se lahko uporabljajo pri reprodukciji varovanih del ali predmetov, v promet za plačilo.
- 38 Iz navedenega je razvidno, da se tožba organizacije Austro-Mechana za plačilo navedenega nadomestila ne navezuje na „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001.
- 39 Na drugem mestu je treba ugotoviti, ali se tožba, kot je ta iz postopka v glavni stvari, nanaša na odgovornost tožene stranke v smislu sodne prakse, navedene v točki 32 te sodbe.

- 40 To velja, kadar je mogoče „škodni dogodek“ v smislu člena 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 pripisati toženi stranki.
- 41 Deliktno ali kvazideliktno odgovornost je namreč mogoče upoštevati le, če je mogoče dokazati vzročno zvezo med škodo in dogodkom, zaradi katerega je ta škoda nastala (glej sodbi z dne 30. novembra 1976, Bier, 21/76, EU:C:1976:166, točka 16, in z dne 5. februarja 2004, DFDS Torline, C-18/02, EU:C:2004:74, točka 32).
- 42 V obravnavanem primeru je namen tožbe, ki jo je vložila organizacija Austro-Mechana, povračilo škode, ki je nastala, ker družba Amazon ni plačala nadomestila iz člena 42b UrhG.
- 43 V zvezi s tem je treba spomniti, da je v skladu s sodno prakso Sodišča, navedeno v točki 19 te sodbe, namen „pravičnega nadomestila“ iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29 povrnitev škode avtorjem za privatno reproduciranje njihovih varovanih del brez njihovega dovoljenja, tako da ga je treba obravnavati kot protidajatev za škodo, ki je avtorjem nastala zaradi takega reproduciranja brez njihovega dovoljenja.
- 44 Zato je neprejem nadomestila iz člena 42b UrhG s strani organizacije Austro-Mechana škodni dogodek v smislu člena 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001.
- 45 V zvezi s tem ni upoštevno, da se v okviru avstrijskega sistema financiranja tega „pravičnega nadomestila“ to ne plačuje imetnikom izključne pravice reproduciranja, ki naj bi se jim s tem nadomestilom povrnila škoda, ampak organizaciji za kolektivno upravljanje avtorskih pravic.
- 46 Kot je bilo poudarjeno v točki 26 te sodbe, lahko v skladu s členom 42b(5) UrhG namreč le organizacije za kolektivno upravljanje avtorskih pravic uveljavljajo pravico do nadomestila iz navedenega člena 42b. Zato lahko v okviru navedenega sistema to pravico uveljavlja le organizacija Austro-Mechana kot organizacija za kolektivno upravljanje avtorskih pravic v Avstriji.
- 47 Prav tako ob upoštevanju zlasti sodne prakse, navedene v točki 21 te sodbe, okoliščina, da družba Amazon ni končni uporabnik, ki je za svojo privatno uporabo reproduciral varovana dela, ni ovira za to, da v okviru sistema, določenega z avstrijskim pravom, nadomestilo iz člena 42b(1) UrhG bremeni družbo Amazon.
- 48 Poleg tega, čeprav, kot je trdila družba Amazon, dajanje nosilcev podatkov v promet ni nezakonito dejanje in je, ker se je Republika Avstrija odločila za uvedbo izjeme za privatno reproduciranje iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29, reproduciranje za privatno uporabo s takimi nosilci dejanje, ki ga avstrijsko pravo dovoljuje, pa v skladu s to določbo avstrijsko pravo privatno reproduciranje pogojuje s tem, da imetniki pravic prejmejo „pravično nadomestilo“, ki je v obravnavanem primeru nadomestilo iz člena 42b(1) UrhG.
- 49 Organizacija Austro-Mechana pa s svojo tožbo družbi Amazon ne očita, da je nosilce podatkov dajala v promet na avstrijskem ozemlju, ampak da ni spoštovala obveznosti plačila navedenega nadomestila, ki ji je naložena na podlagi UrhG.
- 50 Tako se tožba organizacije Austro-Mechana nanaša na odgovornost tožene stranke, saj ta tožba temelji na tem, da je družba Amazon kršila določbe UrhG, ki ji to obveznost nalagajo, in da je ta kršitev nezakonito dejanje, ki je organizaciji Austro-Mechana povzročila škodo.
- 51 Zato taka tožba spada pod člen 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001.
- 52 Iz navedenega je razvidno, da če je do škodnega dogodka iz postopka v glavni stvari prišlo ali ta grozi v Avstriji, za preveritev česar je pristojno predložitveno sodišče, so sodišča te države članice pristojna za odločanje o tožbi organizacije Austro-Mechana.

- 53 V teh okoliščinah je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da tožba za plačilo nadomestila, ki je dolgovano na podlagi nacionalne ureditve, kot je ta iz postopka v glavni stvari, s katero se izvaja sistem „pravičnega nadomestila“ iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29, spada pod „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu člena 5, točka 3, navedene uredbe.

Stroški

- 54 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 5, točka 3, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da tožba za plačilo nadomestila, ki je dolgovano na podlagi nacionalne ureditve, kot je ta iz postopka v glavni stvari, s katero se izvaja sistem „pravičnega nadomestila“ iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, spada pod „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu člena 5, točka 3, navedene uredbe.

Podpisi